7/3214

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : 16APK0201ARGE-940-2148 16/8/2004
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M. Başkanlığı KAN.KAR.DAİ.BAŞK.'nın 21.07.2004 gün ve A.01.0.GNS.010.00.02-6502 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Nail KAMACI'nın 7/3214 – 6674 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

EKLER :
EK-1 Cevap (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:5 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312) 2969316 Fax: (0312) 212 88 67
www.kultur.gov.tr E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN NAİL KAMACI'NIN 7/3214 – 6674 ESAS NO'LU SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

Ülkemizin en önemli tarihsel zenginliklerinden olan koruma altına alınmış olan binalar, tarihe, sanata, kültüre saldırı anlamı taşıyan bilinçli veya bilinçsiz tahribatla, yok edilmektedir. Yangınlar, inşaatlar, bina tadilatları vb. tahribatın en önemli araçları olarak basına yansımaktadır. Basına yansıyan haberlere göre kent rantlarından yararlanmak isteyenler, tarihi binaları "yasal restorasyon" projelerini uygulama kastıyla yıkmakta, "binaların geriye dönüş" imkanını tamamen veya kısmen ortadan kaldırmaktadır. Bu çerçevede

SORU : 1. Kullanma hakkına veya mülkiyetine sahip olduğu tarihi yapılarla ilgili Koruma Kurullarından yasal restorasyon projesi almakla birlikte, yıkım, tadilat yapmakta olanların kent rantından yararlanmak maksatlı veya diğer kötü niyetli amaçlarına engel olmak üzere ne gibi yeni düzenlemelerin yapılması düşünülmektedir.

SORU : 2. Kullanma hakkına veya mülkiyetine sahip olduğu tarihi yapılarda ilgili Koruma Kurullarından yasal restorasyon projesi almakla birlikte, yıkım, tadilat yapmakta olanların kent rantından yararlanmak maksatlı veya diğer kötü niyetli projelerin sayısı ne kadardır?

CEVAP : 1. 2. Anıtsal ve Sivil Mimarlık örneği yapılar tüm insanlığın tarihi belgeleridir. Bu yapıların çağdaş kullanımı, sürekli bakım yapmak suretiyle aslını yaşatmak ve varlıklarını sürdürebilir kılmaktır.

27.07.2004 gün ve 25535 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5226 sayılı Kanunun 3. maddesinde; "Koruma Yüksek Kurulu'nun ilke kararları çerçevesinde Koruma Bölge Kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz Kültür ve Tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşai ve fiziki müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılamaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşai ve fiziki müdahale sayılır" hükmü getirilerek maddenin kapsamı sit alanlarındaki uygulamalar da dahil edilerek genişletilmiştir.

Ayrıca, 5226 sayılı Kanunun 14.maddesinde; ".... sit alanlarında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına, koruma amaçlı imar planlarına ve koruma bölge kurullarınca belirlenen koruma alanlarında öngörülen şartlara aykırı izinsiz inşai ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptıranlar , iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis ve 5 milyar liradan 10 milyar liraya kadar para cezası ile cezalandırılır.

Bünyesinde koruma, uygulama ve denetim büroları kurulmuş idarelerden bu konunun 57. nci maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca izin alınmaksızın veya izne aykırı olarak tamirat ve tadilat yapanlar ile izinsiz inşai ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptıranlar bir yıldan, üç yıla kadar ağır hapis ve 3 milyar liradan 6 milyar liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar" hükmü getirilmiştir.

Bu hükümlere, 2863 sayılı yasaya, ilke kararına, Koruma Bölge Kurulunca onaylanmış projeye aykırı uygulamada bulunanlar hakkında, soruşturma açılmakta ve haklarında yasal işlem başlatılmaktadır.

Ayrıca, aykırı uygulamanın giderilerek projesine uygun hale getirilmesi için gerekli işlemler ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerince takip edilmektedir.

Korunması gerekli sivil mimarlık ve anıtsal yapıların bakımları, basit onarımları ve esaslı onarımları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararında tanımlanmış olup bu kararda, uygulama ve denetim yükümlülüğü olan kişi ve kurumlar belirlenmiştir.

Türkiye genelinde 47108 tescilli taşınmaz, 7133 sit alanı bulunmaktadır. Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları ve sit alanları ile ilgili bilimsel çalışmalar, görev alanları belirlenmiş olan 20 Koruma Bölge Kurullarınca yürütülmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen aykırı uygulamaların il, ilçe, pafta, ada, parsel gibi yer ve kadastral bilgilerinin iletilmesi halinde detaylı bilgi verilmesi mümkün olabilecektir.